

*Vereniging voor Vogelbescherming
's-Gravenhage en omstreken
Haagse Vogelbescherming*

***Stadsvogeladvies
Huismus***
Huisvesting na dakrenovatie

Inhoudsopgave

Herhuisvesting huismussen bij dakisolatie.....	1
Situering.....	1
Opbouw vervangende nestplaatsen.....	1
Schets uitwerking	2
Praktijk voorbeelden.....	3
Aanvulling.....	4
Biotoopverbetering.....	4
Mussentoren.....	4

Stadsvogeladvies huismus na dakrenovatie Voorburg maart 2021

Opsteller:

Ing. M.F.J. van de Reep

Stadsvogeldeskundige Haagse Vogelbescherming

E: reepos@casema.nl

M: 06 547 589 50

Herhuisvesting huismussen bij dakisolatie

Bij dakrenovaties worden regelmatig vogelvides aangebracht om nieuwe nestplaatsen onder de dakpannen aan te bieden.

Helaas, alle goede bedoelingen ten spijt, kiezen de huismussen bij ons niet voor deze vervangende nestplaatsen. Ook uit een onderzoek uitgevoerd in 2019 (<https://www.vogelbescherming.nl/bescherming/wat-wij-doen/in-de-stad/bewoners/vogelvide-redding-van-de-huismus->), is gebleken dat er in 678 meter vogelvides slechts 2 nesten zijn aangetroffen. Of er in deze nesten ook succesvol is gebroed wordt niet vermeld.

We zien ook in onze omgeving dat de kunststof onderkomens niet in de smaak vallen bij de huismussen. Op vrijwel alle plaatsen, waar voor de renovatie huismussen aanwezig waren, zijn ze verdwenen.

Het lijkt dan ook beter om nestplaatsen te creëren die meer voldoen aan het zoekpatroon van de huismussen.

Situering

Het kan behoorlijk warm worden onder de dakpannen, zeker als het drie dagen achtereen 30 °C is. Het heeft dan ook de voorkeur om dakvlakken uit te kiezen die niet op het heetst van de dag door de zon beschenen worden. In gevallen waar dat niet mogelijk is dient dan ook een alternatief in de vorm van passende nestkasten aangeboden te worden.

Opbouw vervangende nestplaatsen

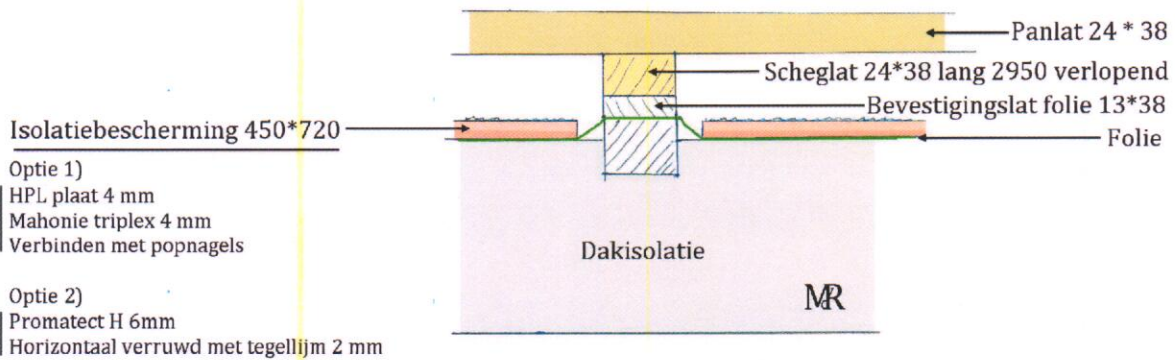
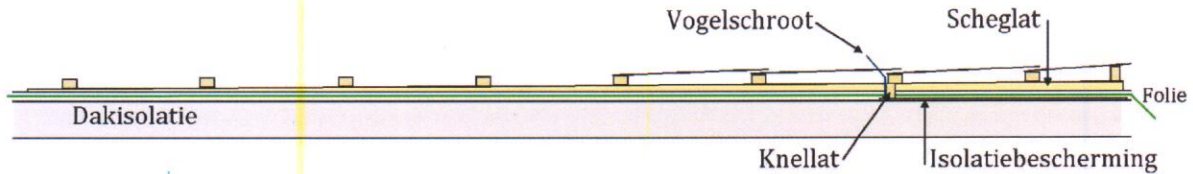
- Een natuurlijk nest van de huismus heeft een interne doorsnede van 105 mm. Het is dan ook voor het welslagen van een broedsel mooi als we uitgaan van de meest gunstigste omstandigheden. Bij het aanbrengen van nieuwe isolatie op een bestaand dak is er vrij simpel meer nestruimte te realiseren door het toepassen van een scheglat op de draagconstructie van de dakplaten. (Zie schets op pagina 2).
- Door het verplaatsen van de vogelschroot naar de onderkant van de derde dakpan kunnen de huismussen weer onder de onderste twee rijen dakpannen komen. Om schade aan het isolatiemateriaal te voorkomen dient wel een extra beschermlaag aangebracht te worden op de dakfolie.
- De beschermlaag kan samengesteld worden uit een plaat van 6 mm HPL plaat met daarbovenop een laag triplex. HPL is namelijk te glad om te dienen als ondergrond voor de huismussen. De twee lagen kunnen onderling verbonden worden door drie popnagels en bevestigd worden met een knellat aan de derde panlat van onder. De knellat kan ook als basis dienen voor het aanbrengen van de vogelschroot om zo de verdere toegang tot het dak door de huismussen te beletten.
- Als alternatieve mogelijkheid voor het creëren van een beschermlaag kan een plaatje Promatect H van 6 mm worden gebruikt met daarop een horizontaal aangebrachte laag tegellijm. Gebruik daarvoor een fijne lijmkam.

Schets uitwerking

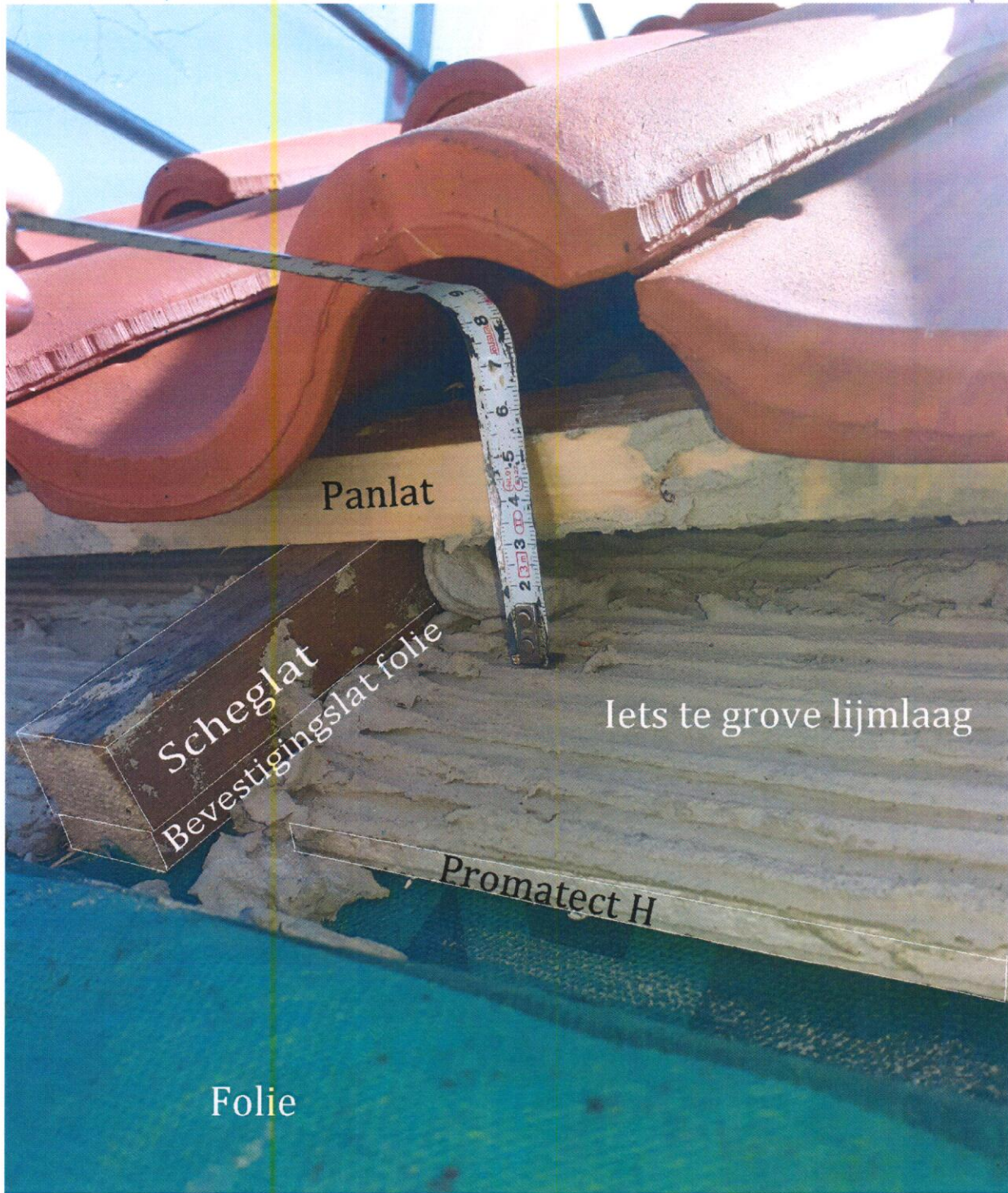
In onderstaande schets 'Musvriendelijk dak' zien we een horizontaal getekend dakvlak met een scheglat over een 8-tal dakpannen. De dikte van de scheg verloopt vanaf de goot over de lengte (ca 2,95 M) van 24 mm naar vrijwel nul. Daaronder staat de dwarsdoorsnede aangegeven.

Musvriendelijk dak

Praktijk voorbeelden

Hieronder een foto van een gerealiseerd project met scheglat en meer ruimte voor de nestplaatsen bij de onderste twee dakpannen.

Aanvulling

Als er een dakoverstek is kan er ook gekozen worden voor aangepaste nestkasten om het gebouw nog aantrekkelijker te maken voor de huismussen.

Biotoopverbetering

Biotoopverbeteringen kunnen het nestsucces sterk verbeteren. Denk daarbij aan gebiedseigen planten en struiken. Rozen leveren de broodnodige bladluizen en insecten. Klimop zorgt voor bladluizen en vele soorten insecten maar ook voor schuil- en nestgelegenheid voor vele soorten en een winterslaapplaats voor huismussen.

Van de bruidssluier worden de bloemen en het verse blad gegeten en later de vruchten. Ook biedt de plant een mooie schuilplaats.

Mussentoren

Omdat klimplanten niet altijd gewaardeerd worden kan er gebruik gemaakt worden van 'dode elementen' zoals een metalen rek van gegalvaniseerd gaas met maas 10*10 cm. Het gaas bestaat uit drie stroken van 90 cm en 300 cm hoog met op iedere hoek een metalen paal. Het gaas en de palen worden verbonden met een U-beugel. Aan iedere zijde van de toren worden nu drie hedra's van 220 hoog en twee bruidssluiers geplant. De eerste paar jaar dient de hedra een handje geholpen te worden met voldoende water geven en het geleiden van de ranken. Het duur ten minste 3-4 jaar voordat de toren volgroeid is. Het snoeien moet beperkt worden tot overlast gevende zijtakken en uitgroei. Een mooi gevormde pruik geeft de vogels een mooie slaapplaats in de winter.